

IZVOARELE

Ziar de interes local al Primăriei Orașului Borssec

ȘASE LUNI PLINE DE EVENIMENTE, COMBIMATE CU MOMENTE ISTORICE

Ajungând la jumătatea anului, facem un rezumat al evenimentelor care au avut loc în primele 6 luni ale anului în curs. Am avut un semestru plin de activități, în care ne-am concentrat pe proiectele de dezvoltare urbană. Raportul nostru se axează în mare parte pe acestea.

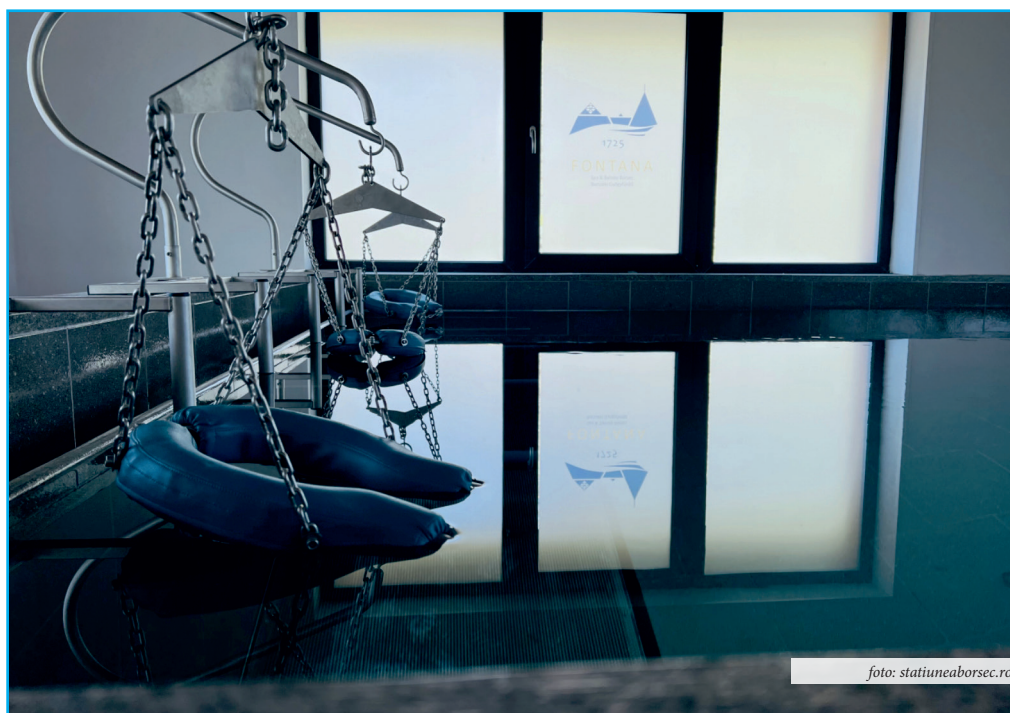

foto: statiuneaborsec.ro

În ședința ordinară din ianuarie, Consiliul Local a aprobat bugetul pe anul 2023. După cum am putut afla la acel moment, veniturile orașului pentru acest an se ridică la 45,4 milioane de lei, cu 23 de milioane de lei mai mult decât bugetul planificat la începutul anului 2022. Din suma menționată, nu mai puțin de 30 de milioane de lei reprezintă valoarea contractelor câștigate prin proiecte europene. 5,88% din venituri au fost alocate cheltuielilor de personal, 6,20% au

fost direcționate către cheltuieli de întreținere și funcționare, 3,06% reprezintă rata creditului de stat contractat în 2016 pentru construirea băii cu o durată de rambursare de 10 ani, 0,80% au fost alocate culturii, sportului și susținerii bisericilor. Parțea rămasă, adică 84% din bugetul total, a fost alocată investițiilor.

Tot în perioada de iarnă s-a încheiat renovarea sălii de sport. Clădirea construită în anul 2008 cu fonduri guvernamentale a fost supusă

unei renovări generale, ceea ce a îmbunătățit semnificativ condițiile din incintă. În timpul lucrărilor, centrala termică a clădirii a fost modernizată împreună cu echipamentele aferente. Sala de sport a primit o centrală termică nouă, de 100 kW, iar țevile de încălzire au fost înlocuite. Acest lucru a dus la o îmbunătățire semnificativă a confortului termic din clădire, iar sistemul de încălzire este acum eficient și economic.

(continuare pe pagina 2.)

foto: Moga Attila

ZIUA COPILULUI 2023

Nici anul acesta copiii nu au fost lipsiți de ciocolată, distracție și râsete pe 1 iunie, de Ziua Internațională a Copilului, eveniment organizat de Asociația Culturală.

PAGINA 5

POMPIERI

Interviu cu dl. Chișluca Florin pompier voluntar

PAGINA 6

DIGITALIZAREA TRASEELOR TURISTICE ȘI CICLOTURISTICE - PROIECT DE FINANȚARE

Fundația Pro Borssec – Borszékért Alapítvány a depus trei cereri de finanțare în domeniul turismului la Consiliul Județean Harghita și două au fost declarate câștigătoare în anul 2023.

PAGINA 8

(continuare de pe pagina 1.)

În plus, pe clădire a fost montat un acoperiș nou, astfel încât problemele de scurgere au fost eliminate. În același timp, clădirea a fost supusă unei renovări generale interioare. În ceea ce privește costurile de reparație, noul acoperiș a costat aproape 380.000 de lei, pentru modernizarea sistemului de încălzire fiind cheltuiți 452 mii lei, în timp ce reparațiile interioare au costat 44 mii de lei. Astfel, costul total a fost de 876.000 de lei, fondurile au fost asigurate din bugetul propriu al primăriei.

În perioada acoperită de raport s-a materializat proiectul extinderii rețelei electrice în strada Nouă. Investiția realizată din bugetul de 2,65 milioane de lei va satisface în prima instanță nevoile a 36 de gospodării. Rezolvarea problemei alimentării cu energie electrică în această zonă are menirea să rezolve o problemă stringentă pentru beneficiarii programului de alocare de terenuri pentru construcția de locuințe și pensiuni.

Pe măsură ce ne apropiam de primăvară, am anunțat startul unor investiții majore. A început, de exemplu, renovarea vechiului centru cultural, extinderea rețelei de drumuri, construcția de locuințe sociale și renovarea a 22.000

de metri pătrați de spațiu public. Toate aceste proiecte fac parte dintr-un proiect integrat de dezvoltare în valoare de 39 milioane de lei, finanțat prin Programul Operațional Regional, care include și renovarea clădirii Liceului Tehnologic Zimmethausen.

Această perioadă ne-a oferit și un moment istoric. După o pauză de două decenii, a sosit momentul mult așteptat: începând cu luna aprilie, FONTANA Spa&Balneo își așteaptă pacienții pentru tratamente balneo-medicale. Acesta este un pas extrem de important în procesul de a reșeza orașul Borsec pe harta turismului balnear din țară. Tratamentele balneare, fizioterapeutice și de kinetoterapie sunt asigurate de terapeuți calificați și echipamente moderne și eficiente. Prin-

tre tratamentele prescrise de medic se numără hidroterapia, hidrokinetoterapia, kinetoterapia, termoterapia, diferite terapii fizioterapeutice și de masaj medical.

Tot în decursul acestor 6 luni am putut afla faptul că Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației a aprobat construcția unei piscine bazin de înot didactic și de agrement. Proiectul a fost realizat în conformitate cu normele și recomandările federațiilor de profil și cuprinde un bazin de antrenament cu dimensiunile de 25 m x 15,40 m și o adâncime variabilă între 1.20 - 1.80 m. De asemenea, proiectul clădirii prevede spații anexe vestiare (separate pe sexe, echipate cu dușuri și grupuri sanitare) și spații tehnice. Bazinul de înot va avea șase culoare, iar temperatura apei va fi între 25 și 28 de grade Celsius. În incintă se va amenaja și o sală de fitness și aerobic, un cabinet medical, precum și o tribună cu capacitatea de 100 de persoane. Capacitatea maximă a vestiarelor este planificată pentru 50 de persoane pe oră. Energia necesară pentru funcționarea facilității va proveni în mare parte din surse regenerabile. În acest scop vor fi instalate panouri pe clădire.

Rédai Botond

HOTĂRĂRI ALE CONSILIULUI LOCAL IUNIE

Raport lunar privind hotărârile aprobate de consiliul local în luna iunie.

1. Aprobarea proiectului integrat POR/2018/13/13.1/1/7 – Axa prioritară 13, obiectivul specific 13.1 – „Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România.”

2. Rectificarea bugetului general al localității Borsec în funcție de veniturile încasate până la 15.05.2023.

3. Deplasarea unei delegații la Tallós (Slovacia) în vederea participării la manifestările culturale organizate cu prilejul zilele comunei.

4. Aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pentru S.C. Fontana Balneo SRL.

5. Aprobarea Normelor procedurale

privind achiziția de servicii de creditare ce au ca obiect împrumuturi financiare.

6. Chiriașul locuinței de stat aflată în strada Cimitirului, nr.2 a realizat reabilitări exterioare la spațiul locativ astfel sumele cheltuite vor fi recunoscute în contul chiriei.

7. Decontarea cheltuielilor cu naveta pentru cadrele didactice în valoare de 4836 lei.

8. Prin Planul național de redresare și reziliență PNRR/2022/C3/S/I.1.A, în strada Minei va fi construit un Centru de colectare deșeurilor prin aport voluntar (CAV), în vederea demarării proiectului a fost aprobat devizul general și indicatorii tehnico-economici aferenți investiției.

9. Aprobarea Devizului General și a

indicatorilor tehnico-economici pentru proiectul PNRR, Componenta C 10 - Fondul local – I.2 prin care vor fi construite locuințe de serviciu pentru specialiști din sănătate și învățământ.

10. Rectificarea bugetului local pe anul 2023.

11. Aprobarea unei finanțări ram-bursabile în valoare de 10 000 000 lei pentru finanțarea investițiilor în curs din localitate.

12. Abrogarea hotărârii consiliului local nr.47/2023.

13. Modificări tehnice privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

PREGĂTIRE DUHOVNICEASCĂ

pentru cinstirea Sfinților Apostoli Petru și Pavel

Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel este cunoscut în popor sub denumirea de Postul Sâmpetrului. Este rânduit de Biserică în cinstea celor doi apostoli și în amintirea obiceiului lor de a posti înainte de a întreprinde acte mai importante. Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel era numit în vechime Postul Cincizecimii.

Deși începe după praznicul Pogorării Sfântului Duh, Postul Sfinților Apostoli Petru și Pavel este legat de Cincizecime pentru că este o cinstire a Duhului Sfânt care S-a revărsat peste Sfinții Apostoli și o cerere și pregătire ca aceste daruri să se coboare și peste ceilalți creștini. Acest lucru este întărit de mărturia biblică, unde se spune că după Pogorârea Duhului Sfânt creștinii „stăruiau în învățătura apostolilor și în împărtășire, în frângerea pâinii și în rugăciuni”, și „în fiecare zi, stăruiau într-un cuget în templu și, frângând pâinea în casă, luau împreună hrana întru bucurie și întru curăția inimii” (Fapte 2, 42, 47).

Astăzi această purtare a primilor creștini, nevoia de a se păstra curăț pentru ca darurile Duhului Sfânt să nu se ia de la ei și să rodească, este exprimată de prezența acestui post închinat Sfinților Apostoli, care începe după Odovania Rusalilor, când se încheie Cincizecimea. De aceea, în vechime, postul acesta era numit și Postul Cincizecimii, pentru că amintește de darurile Duhului Sfânt revărsate în Biserică.

Perioada de post și rugăciune de după Rusalii este justificată și de cuvintele Mântuitorului Hristos Care spunea despre Apostoli și mai departe și despre Biserică: „Pot, oare, prietenii mirelui să postească cât timp este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei, nu pot să postească. Dar vor veni zile când se va lua mirele de la ei și atunci vor posti în

acele zile” (Marcu 2, 19-20). Prin urmare, perioada pascală de la Învierea până la Înălțarea Domnului, care era timpul prezenței Mântuitorului înviat în lume, nu era potrivită pentru postire. Absența fizică a lui Hristos este dezlegarea pentru Biserică de a posti.

Aceste zile „când se va lua mirele de la ei” sunt zilele Bisericii, când Mântuitorul Hristos este înălțat de-a dreapta Tatălui, iar creștinii se pregătesc duhovnicește și se roagă pentru venirea Duhului Sfânt. Teologia ortodoxă mărturisește că Hristos nu este absent din Biserică, El este Capul ei nevăzut, după cum spune Sfântul Apostol Pavel, și este prezent prin lucrarea Duhului Sfânt. Noi înțelegem că Mirele nu mai este prezent trupește, nu mai poate fi văzut cum a fost pe vremea Apostolilor, dar ne rugăm și postim pentru ca Duhul să aducă o nouă prezență a lui Hristos, duhovnicească.

Postul Sfinților Apostoli este în legătură și cu Biserica însăși, cu începuturile ei, când vedem că un rol important l-a avut comunitatea Sfinților Apostoli, cei care au fost martorii evenimentelor

din viața Mântuitorului și ai Învierii. Cei doisprezece Apostoli sunt temelia Bisericii, nucleul ei, pentru că toți cei care au crezut în Hristos și s-au botezat au făcut-o pe baza mărturiei lor.

Dintre toți Apostolii, două personalități se evidențiază: Sfinții Petru și Pavel, denumiți primii din ceata Apostolilor sau întâistătători.

Sfântul Petru a fost cel mai în vârstă dintre ei și cel mai respectat de ceilalți. Pe el, Domnul S-a sprijinit în nenumărate ocazii și i-a arătat o atenție deosebită pentru că dacă Petru înțelegea ceea ce El învăța și lucra, și ceilalți Apostoli înțelegeau. În Cezareea lui Filip, Petru mărturisește primul „Tu ești Fiul lui Dumnezeu Celui viu” (Matei 16, 16), dar prin gura lui toți au mărturisit, iar la spălarea picioarelor Hristos îi spune: „Ceea ce fac Eu, tu nu știi acum, dar vei înțelege după aceasta” (Ioan 13, 7), arătând cunoașterea de care se vor bucura toți Apostolii când va veni Duhul Sfânt peste ei.

Alături de Petru, în Sfânta Scriptură este prezent și Sfântul Pavel, care a fost chemat la apostolat de Însuși Hristos Domnul și a fost considerat alături de cei doisprezece. Pavel, după propria mărturie, s-a ostenit în predicarea Evangheliei mai mult decât toți ceilalți Apostoli, a cutreierat aproape întreaga parte din răsărit a Imperiului Roman și a răspândit Evanghelia în nenumărate locuri. De numele lui se leagă chemarea păgânilor la Hristos și el a fost denumit Apostolul neamurilor, adică al celor care nu erau dintre iudei. Biserica i-a așezat împreună, și i-a sărbătorit împreună, rânduiind și o perioadă de post în cinstea lor. Acest lucru arată unitatea creștinilor în slujirea Evangheliei.

Unitatea celor doi înseamnă și jertfirea de sine, și dăruirea reciprocă în relație de iubire și comuniune.

Pr. Nicolae Ciupudean

DRAGI LOCUITORI

AI ORAȘULUI BORSEC,

Ne bucurăm foarte mult că ați participat la acțiunea de înfrumusețare a localității noastre și adresăm mulțumiri familiilor care au depus efortul de a contribui la un oraș mai înfloritor, mai colorat și parfumat.

Mosenág Ilona

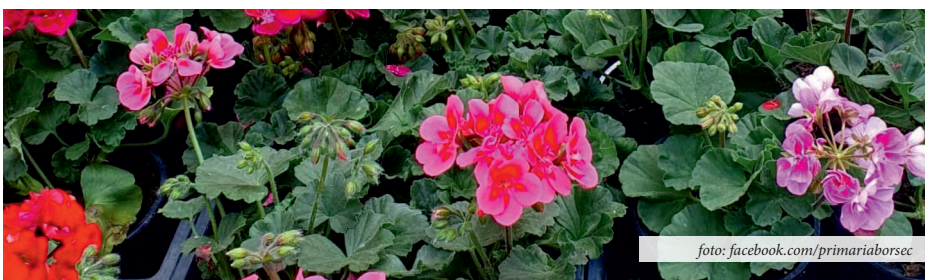

foto: facebook.com/primariaborsec

POMPIERI

Interviu cu dl. Chișluca Florin pompier voluntar

fotó: facebook.com/Liceul Tehnologic Zimmethausen Szakliceum

În istoria Borsecului, au existat întotdeauna pompieri voluntari care au servit comunitatea noastră prin munca lor. Anul acesta însă, am realizat că următoarea generație nu se naște din nimic, ci este rodul sacrificiului și al muncii cuiva. Astăzi, această muncă este făcută de Chisluca Florin, așadar i-am adresat câteva întrebări:

M.R.: Cum și de când au copiii din Borsceș posibilitatea să învețe abilități ale pompierilor?

Ch.F.: Lucrez cu copiii de mai bine de 10 ani, dar am avut o pauză de trei ani. Anul acesta am început antrenamentele mai devreme, în timpul anului școlar, deoarece echipa a fost invitată în luna aprilie la cea de-a XX-a ediție a Concursului de pompieri Széchenyi Ödön din Bonyhád, Ungaria.

M.R.: Cum a decurs pregătirea? Câți elevi au reprezentat localitatea noastră?

Ch.F.: La concursul de la Bonyhád au participat 6 copii (Ivácson Richárd, Chisluca Erik, Mezei Kriszta, Török Nikolett, Pethő Andor și Szócs Artúr), aceștia trebuind să facă o demonstrație de stingere reală a incendiilor cu apă și echipament complet. Ne-am antrenat de trei ori pe săptămână, câte o oră și jumătate, pe drumul spre pârtia de schi, deoarece aveam nevoie de un loc pentru a desfășura furtunurile. La fiecare sesiune de antrenament ne-am străduit ca echipa să aibă performanțe cât mai bune. Eforturile noastre nu au rămas fără rezultate,

deoarece domnul director Ferency József a participat la Bonyhád cu o echipă bine pregătită.

M.R.: Din câte știu, nu ați participat doar la această competiție.

Ch.F.: Da, chiar și în România am participat la concursul județean „Cu viața mea apăr viața”, unde doamna profesoară de educație fizică, Avasicei Elena, m-a însoțit pe mine împreună cu patru elevi, Szabó András, Szócs Artúr, Chisluca Erik și Chisluca Roberta). A fost un altfel de concurs. Pe parcursuri presta-

bilite, trebuiau îndeplinite două sarcini, care erau punctate foarte precis. Prima sarcină a fost simularea unei salvări: copiii au trebuit să așeze un manechin pe o targă și apoi să-l salveze trecând printr-un obstacol. În cadrul celui de-al doilea test, ei au trebuit să se deplaseze însă fără a vedea: unul dintre ei a primit o mască de gaze, în timp ce partenerul său l-a ghidat prin diferite obstacole de pe marginea pistei cu ajutorul unui radiotelefon.

M.R.: Care au fost rezultatele?

Ch.F.: De când fac aceste activități, am obținut un loc trei, două locuri patru și tocmai am ieșit pe locul doi în competiția județeană, iar la Bonyhád am luat tot locul doi. Ceea ce s-a întâmplat anul acesta este că au început să aprecieze munca mea, dar dacă nu erau acești copii pricepuți și muncitori, nu cred că am fi avut aceste rezultate. Anul acesta am fost foarte fericit pentru că i-am văzut, cât de fericiți erau și ei. Când le văd fericirea, sunt mult mai fericit! Ei obțin rezultatele, eu doar le transmit ceea ce știu. Mulțumesc foarte mult pentru tot sprijinul primit din partea colegilor mei, primăriei, școlii și mai ales copiilor!

M.R.: Mulțumesc foarte mult pentru această conversație. Vă doresc încă mulți ani de muncă asiduă și succes pe viitor!

Traducere după: Mőga Renáta

„CU VIAȚA MEA APĂR VIAȚA”

Elevii Liceului Tehnologic Zimmethausen au participat la etapa județeană a concursului „Cu viața mea apăr viața”, unde au obținut Locul II.

Acest concurs a avut loc în localitatea Plăieșii de Jos, în data de 10.06.2023, iar competiția s-a desfășurat la un nivel ridicat de dificultate. Elevii Chișluca Roberta, Chișluca Erik, Szócs Arthur și Szabó András au fost pregătiți de către doamna profesor Avasicei Elena și pompierul voluntar Chișluca Ioan-Florin.

Felicitări elevilor pentru rezultatele obținute!

Prof. Avasicei Elena

fotó: facebook.com/Liceul Tehnologic Zimmethausen Szakliceum

ZIUA COPILULUI - 2023

foto: Moga Attila

Nici anul acesta copiii nu au fost lipsiți de ciocolată, distracție și râsete pe 1 iunie, de Ziua Internațională a Copilului, eveniment organizat de Asociația Culturarium.

Începând cu ora 10.00, evenimentul a început sau a fost „aprins” de către pompieri, care au simulat stingerea unui in-

cendiu în zona de lângă Izvorul Capra. Apoi, copiii au avut posibilitatea să participe la diverse ateliere de lucru. La Casa de Cultură aceștia au putut să învețe felting (confecționarea de bijuterii din lână și apă cu săpun) cu Dr. Szabó Franciska, să coloreze cercei și pandantive din lemn cu Fazakas Emese, să modeleze obiecte din lut cu Moga Attila și să decoreze figurine din ghips cu Kopacz Tekla. Vita Renáta și Csillag Alexandra au realizat picturi frumoase pe fețele copiilor, în timp ce Szócs Emese a amenajat diverse curse cu obstacole. De asemenea, au fost multe baloane, dulciuri, limonadă, înghețată și apă minerală gratuită. Pentru iubitorii de sport, Gidró Béla a organizat un mini-turneu de fotbal, copiii au putut concura și la o cursă de slow bike, șah și tenis de masă.

A fost multă distracție, multe hohote de râs și din fericire, soarele le-a zâmbit mult timp copiilor, adică sărbătorii zilei. Acest eveniment minunat a fost organizat de Asociația Culturarium, cu sprijinul Primăriei Orașului Borsec, Romaqua Group și Merlin's Lemonade.

Traducere după: Moga Renáta

MIROS DE MARE CU IZ DE ZUMBA

Ce combinație perfectă!!! Asta am gândit și în 2022 și asta am gândit și în anul 2023, atunci când în data de 8 iunie, am ajuns la mare 20 de persoane, participante la evenimentul numit “VALURI!!! - ediția 11-a” ... cum ziceau organizatorii, 1 și 1. Da, pentru că, cei 300 de oameni participanți la acest frumos eveniment, eram 1 și 1.

Am pornit din Borsec miercuri seara, iar joi dimineața eram în Neptun, cazați, obosiți, dar fericiți. După-amiază au început orele noastre de zumba. A fost și deschiderea evenimentului. Ne-am simțit foarte bine.

Trei seri la rând am avut petreceri tematice, după cum urmează: gypsy party, seară românească și hat about you party. Ne-am amuzat copios în aceste seri, am arătat diferit și frumoși. Au fost invitate trupe de dans la gypsy party, iar a doua seară, au avut invitată o trupă care ne-a cântat muzică populară.

În programul de sport am avut Zum-

ba, strong zumba, toning, aqua Zumba. Zilnic, ceasul meu deștept arăta peste 30.000 de pași făcuți.

Am avut ocazia să fiu și eu pe scenă 10 minute, iar numele localității noastre, Borsec, s-a auzit la microfon de 2 ori. Pentru noi, este o mândrie și o mare

bucurie.

Am început vara frumos, pe malul Mării Negre, făcând ce ne place cel mai mult... Zumba.

Mulțumesc participanților! Sperăm să repetăm “figura” și în 2024!!!

Bordanciuc Julianna

ATELIER

- activități de creație artistică plastică” ediția a V- a

foto: Moga Attila

În perioada 19 - 30 iunie, au participat 60 de copii la programul de vacanță "Atelier- activități de creație artistică plastică" ediția a V- a. Organizatorii acestor activități de vacanță au fost Asociația Culturarium în colaborare cu Palatul Copiilor Miercurea Ciuc filiala Toplița.

Prima etapă a programului cu 4 grupe de copii s-a desfășurat la sediul Clubului Copiilor din Toplița.

În etapa a doua între 26-30 iunie cele două grupe au fost găzduite de Bibliote-

ca Orășenească "Kamenitzky Antal" din orașul Borsec.

Obiectivul principal a fost descoperirea și cultivarea talentelor din localitățile Toplița și Borsec prin realizare de desene și picturi. Pe lângă acest fapt programul răspunde și nevoii de a organiza valoros timpul liber al copilului și nu în ultimul rând formarea spiritului de apartenență la un grup.

Lucrările realizate vor fi expuse în ambele sedii. Rezumatul programului în cifre: 2 săptămâni, 2 localități, 60 de elevi,

20 de activități educative, 2 expoziții
Evenimentul a fost finanțat de
Fundația Communitas.

conducător cerc: prof. Moga Attila

Rezultatele obținute de către elevii care au participat la cercul de grafică/ pictură pe parcursul anului școlar 2022-2023:

1. Concurs Internațional de fantezie și îndemânare Culorile Toamnei - organizator: Clubul copiilor Lipova județul Arad. Rezultat obținut: **Fokt** Milán premiul II.

2. Concurs Județean de "Felicitări, decorațiuni de Crăciun și de Anul Nou" - organizator Palatul Copiilor Miercurea Ciuc. Rezultate: **Csibi** Denisz premiul I., **Kopányi** Xénia premiul II., **Mai-er** Delia premiul III., **Bulearcă** Matei mențiune, **Bulearcă** Luca mențiune

3. Concurs Județean de artă plastică "Relații"- organizator Clubul Copiilor Gheorgheni. Rezultate: **Török** Nikolett premiul I.

5 Iunie - Ziua Mondială a Mediului Înconjurător

Ziua mondială a mediului înconjurător este marcată, în fiecare an, la 5 iunie, sub coordonarea Programului Națiunilor Unite pentru Mediu (UNEP), începând din 1973. În 2023 se împlinesc 50 de ani de la instituirea Zilei mondiale a mediului înconjurător. Desfășurată an de an începând din 1973, Ziua mondială a mediului înconjurător reprezintă principalul mijloc al Organizației Națiunilor Unite pentru încurajarea conștientizării și acțiunilor pentru mediu la nivel mondial. Această zi a devenit și o platformă pentru promovarea progresului cu privire la dimensiunile de mediu ale Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă, se amintește pe site-ul <https://www.un.org/>.

Campania de Ziua mondială a mediului înconjurător din 2023 are sloganul #BeatPlasticPollution și face un apel pentru soluții globale în vederea combaterii poluării cu plastic, indică site-ul <https://www.unep.org/>. Peste 400 de milioane

de tone de plastic sunt produse în fiecare an în întreaga lume, jumătate din această cantitate fiind realizată pentru fi utilizată o singură dată, iar mai puțin de 10% este reciclat. Se estimează că 19-23 milioane tone de plastic ajung anual în lacuri, râuri și mări, potrivit <https://www.unep.org/>. Microplasticele - particule minuscule de plastic cu diametrul de până la 5 mm - pătrund în mâncare, apă și aer. Plasticul de unică folosință aruncat sau ars dăunează sănătății umane și biodiversității și poluează fiecare ecosistem, de la vârfurile munților până la fundul oceanelor. Cu ajutorul științei și soluțiilor disponibile pentru a aborda problema, guverne, companii și alte părți interesate trebuie să extindă și să accelereze acțiunile pentru a rezolva această criză. Acest lucru subliniază importanța acestei Zile mondiale a mediului înconjurător în mobilizarea de acțiuni transformatoriale pretutindeni în lume.

Deceniul ONU privind restaurarea ecosistemelor este un semnal de alarmă la nivel global pentru vindecarea planetei. Nu a existat niciodată o nevoie mai urgentă ca acum pentru a readuce la viață ecosistemele deteriorate. Ecosistemele susțin toată viața de pe Pământ. Cu cât ecosistemele sunt mai sănătoase, cu atât planeta și oamenii ei sunt mai sănătoși. Deceniul ONU privind restaurarea ecosistemelor își propune să prevină, să oprească și să inverseze degradarea ecosistemelor pe fiecare continent și în fiecare ocean. Acest lucru poate ajuta la eliminarea sărăciei, la combaterea schimbărilor climatice, poate preveni o extincție în masă, și va avea succes numai dacă toată lumea se va implica în acest sens, menționează sursa citată.

Sursa:

<https://www.agerpres.ro/documentar-e/2023/06/05/5-iunie-ziua-mondiala-a-mediului-inconjurator-onu--1118434>

(continuare pe pagina 7.)

ISTORIA BORSECULUI

PRIN PRISMA ZIARULUI INFORMAȚIA HARGHITEI DIN ANUL 1976

Evenimentele majore ale anului 1977 erau: alegerile locale și aniversarea a 125 de ani de existență a școlii din Borsec. În urma alegerilor a fost reales Toader **Vancu** în funcția de primar și secretar de partid al Comitetului Orășenesc de Partid. **Fokt** Gheorghe a fost vicepreședinte. Cu această ocazie au fost aleși și cei 16 deputați ai Consiliului Popular. În 8 noiembrie s-a evocat anul 1852, când a început învățământul elementar în Borsec.

Realizările mai importante din acest an: la 1.08 s-au inaugurat două linii noi de îmbuteliere la fabrica Apemin Borsec. (Am precizat localitatea, deoarece în acea vreme secțiile din Tușnad și Sâncrăieni au aparținut de fabrica Borsec). S-a terminat construirea noului complex comercial (Magazinul Modern) și s-a construit creșa de copii (actualul sediu al primăriei). S-a deschis cariera de travertin de la izvorul străvechi, iar la școala generală de 8 clase a luat ființă prima treaptă de liceu cu profil mecanic (IX-X.) cu 70 de elevi. Aveam 459 de elevi la zi și 109 la fără frecvență, cu 34 de cadre didactice. A început construirea a 2 blocuri de locuințe a câte 20 de apartamente.

Spicuri din ziar: în 5.01. s-a organizat o evocare literară intitulată „80 de ani de la nașterea scriitorului Ionel **Teodoreanu**”. La 12.01. a izbucnit un incendiu la restaurantul Făget. Pompierii de la fabrica Apemin au intervenit (șeful formației a fost **Kolbert János**), voluntarii: **Benedek** Vasile, **Fehér J. Papp** Béla, **Rutter** Ștefan, **Serețean** Árpád, **Siklódi** Béla II. **Wild**

Alexandru. Pionierii de la Casa Pionierilor din Borsec au ocupat locul 2. la „Întâlnirea turistică, intitulată Anotimpurile de la Lacu Roșu (9.02.). Apeminul a primit 2 autocisterne (șoferi: **Barabás** Eugen și **Vild** Carol) pentru transportul răcoritoarei DEIT (11.02.). După cutremurul din 4 aprilie, oamenii din toată țara au făcut strângeri de fonduri pentru ajutorarea celor nevoiași. Muncitorii de la Apemin Borsec au contribuit la fondul omeniei și solidarității (17.03.). Școala din Borsec a primit 30 de pionieri din Zimnicea (23.03.). Elevul **Fokt** Tiberiu a obținut locul 2 la Cupa Independenței la cros, organizat la Toplița (5.04.). La Apemin Borsec s-a deschis un club (4.05.). Ziarul din 28 mai ne informează despre o duminică cultural-sportivă. Formația de teatru G. Bacovia din Bacău a susținut spectacolul cu piesa „Paharul cu apă” de Eugen **Scribe** (4.06.). Școala din Borsec a organizat tabără școlară pentru 200 de elevi (12.06.). La 15 iunie ziarul ne informează despre o seară de poezie intitulată V. **Alecsandri** - 125 de ani de la publicarea volumului „Poezii populare ale românilor”. Pe stadionul din localitate (14.06.) a avut loc o sărbătoare sportivă cu peste 400 de concurenți (închiderea sportivă a anului școlar). I.B.C. a înființat 10 puncte de desfacere pentru articole cosmetice și de ilustrate la biroul de recepție și la vile (30.06.). Grupa sanitară din Borsec s-a clasat pe locul 3 la Toplița la faza zonală a concursului grupelor sanitare (30.06.). La vila 49 s-a terminat lucrarea de reabilitare, sunt 54 de locuri de confort superior (camere cu 2 paturi și grupuri sanitare proprii). Fanfara

Casei Pionierilor din Borsec a efectuat un turneu la Ditrău și Gheorgheni, iar membrii cercului Minitehnicus au construit o frumoasă casă de odihnă lângă complexul sportiv (20.07.).

La Borsec au prezentat spectacole formațiile artistice de amatori și profesioniști din Piatra Neamț, Bacău, Alba Iulia, Târgu-Mureș, Arad, Miercurea-Ciuc și Toplița (27.07.). Orchestra populară a Filarmonicii de Stat din Arad a prezentat un spectacol cu soliștii frații Filip (6.09.). Ziarul din 4 octombrie informează cititorii despre terminarea lucrărilor de reamenajare ale vilelor 16, 21, 22, 41 și 42. La întâlnirea turistică de la Harghita, unde au participat 40 de echipe, Casa Pionierilor din Borsec s-a clasat pe locul 3. la proba de prim ajutor (12.10.). În 2 noiembrie, la concursul de orientare turistică din Corbu, echipa de băieți s-a clasat pe locul 1. Elevii clasei a 3-a C (învățătoare Orbán Ana) au primit un lot de pământ la sera de flori, unde cultivă legume și flori. Ziarul din 18.11. ne informează despre inaugurarea noii remize P.S.I. și despre noua mașină de intervenție. Elevul Andrei Dumitrescu informează cititorii despre un concurs de recitări, unde s-au evidențiat elevele **Fodor** Lucia și Dina **Rădeanu**. Ziarul din 30 noiembrie ne a informat despre numărul celor veniți la odihnă (39.500) și al celor tratați (18.000). În 25 decembrie s-a deschis tabăra studențească. Corespondenții din Borsec erau Gheorghe **Nodiș** și Ion **Cristea**.

Farkas Aladár

(continuare de pe pagina 6.)

Referitor la această temă, a protecției mediului și a diminuării acțiunilor care duc la poluarea mediului înconjurător, elevii clasei a VIII-a A au scris scrisori adresate populației localității, țării, planetei, din care voi reda câteva idei:

„Stimate domn X, te-am văzut aruncând gunoi în spatele blocului tău! Pentru a avea un mediu cât mai curat și sănătos, nu trebuie să îl poluăm cu gunoi, așa că, te rog astăzi să îl strângi și să îl depozitezi în locul special amenajat.” A. S.

„Centrul orașelor reprezintă o zonă poluată din cauza tranzitului intens, așadar propun plantarea mai multor copaci, astfel se creează noi spații verzi.” C. D.

„Vă rugăm să participați la acțiunile de ecologizare, contează să strângem gunoaiile din orașul nostru, deoarece sunt turiști sau localnici care aruncă deșeuri prin iarbă, pe jos. Este important să avem un oraș curat, pentru că Borsec este o stațiune balneoclimaterică renumită.” G. O.

„Ar fi benefică o activitate de ecologi-

zare pe traseul Borsec – Toplița – Gheorgheni – Miercurea Ciuc.” M. G.

„Dragi locuitori ai orașului Borsec, Vă rog frumos să respectați legea și să nu mai aruncați gunoaiile în afara locurilor special amenajate pentru deșeurile! Cei care vor fi observați că fac acest lucru, vor fi sancționați conform legii! Sper că veți participa în număr cât mai mare la acțiunile de ecologizare care se vor desfășura în localitate! Poluarea afectează Planeta! Avem nevoie de un mediu curat!” G. R.

Cotrigășanu Cristina-Elena

DIGITALIZAREA TRASEELOR TURISTICE ȘI CICLOTURISTICE - PROIECT DE FINANȚARE AL CONSILIULUI JUDEȚEAN HARGHITA

Fundația Pro Borsec – Borszékert Alapítvány a depus trei cereri de finanțare în domeniul turismului la Consiliul Județean Harghita și două au fost declarate câștigătoare în anul 2023.

Proiectul **Digitalizarea traseelor turistice din Borsecul de Sus și împrejurimi** a fost finanțat cu suma de 12000 lei și cuprinde digitalizarea a 6 trasee turistice montane cuprinzând și unele obiective de pe trasee, după cum urmează:

- Traseul turistic nr. 2 - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m) - Izvorul Străvechi (900 m) - Izvorul Pierre Curie (800 m) - Cetatea Bufnițelor (870 m) - retur și ale obiectivelor de pe traseu: Parcul Frăției, Parcul Millenium și Cetatea Bufnițelor;

- Traseul turistic nr. 3 - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m) - Făgetul (1.180 m) - Groapa Rotundă - 7 Izvoare (940 m) - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m);

- Traseul turistic nr. 4 - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m) - Făgetul Mare (1308 m) - Făgetul (1.180 m) - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m);

- Traseul turistic nr. 10 - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m) - Muntele Dosul Băcii (1.000 m) - Capu Corbului (730 m) - Pârâul Cupelor (900 m) - Uzina de apă „7 Izvoare” - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m)

- Traseul Turistic nr. 11 - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m) - Valea Nadăsa - Făgetul Mare (1308 m) - Culmea Mezovesti (1.269 m) - Vârful Țibra (1.307 m) - Casa Țifrei - Valea Bistricioarei (780

m) - Pârâul Cupelor (900 m) - Uzina de apă „7 Izvoare” - Borsec / Biroul de informare turistică (850 m)

- Traseul Turistic Panorama.

Proiectul **Digitalizarea traseelor cicloturistice din stațiunea Borsec** a fost finanțat cu suma de 10000 lei și cuprinde digitalizarea a 4 trasee cicloturistice și reamenajarea acestora cu indicatoare, după cum urmează:

- Circuit principal: Borsec – Pasul Creanga – Secu – Bilbor – Capu Corbului – Borsec. Traseul are o lungime de 53 km și pornește de la Centrul de Informare Turistică;

- Circuit secundar: Borsec/ strada Nadăsa – pârâul Nadăsa – creasta Făget – DJ 174A – întoarcere Borsec, cu două variante de întoarcere în stațiune: varianta I - satul Secu – Pasul Creanga – Borsec; varianta II - Bilbor – Capu Corbului – Borsec.

- Traseul Borsec – Pasul Chiozrezul Mic (1.250 m alt) – DJ 128 – Borsec;

- Traseul Borsecul de Jos – Strada Cimitirului – Izvorul 10 – Centrul de informare turistică din Borsecul de Sus și retur.

Mulțumim Consiliului Județean Harghita pentru sprijinul acordat în dezvoltarea turismului în stațiunea Borsec.

Fundația Pro Borsec

INFORMAȚII DE STARE CIVILĂ

CĂSĂTORII

Ambrus Norbert și Ötvös Anita-Andrea

17.06.2023

Lungu Dumitru-Ilie și Schiller Izabella-Maria

20.06.2023

Fazakas László și Lucaci Melánia

24.06.2023

DECESE

Benedek Vicentiu

22.07.1928 - 04.06.2023

Eigel Iosif

29.03.1942 - 04.06.2023

ȘAH CU VODĂ COSTEL

Diagrama din luna mai

Vă prezentăm rezolvarea diagramei de șah din ziarul local Izvoarele din luna mai 2023.

1-Dg2+!!
2Cxc2-Cf3+
3Rh1-hxg2+
4Rxc2-Txh2#

Rezolvare: Vodă Costel

Vă prezentăm o nouă diagramă de șah și pasionații de șah sunt rugați să ne dea soluțiile pentru rezolvarea problemei (la Centrul Național de Informare și Promovare Turistică din Borsec sau prin email la adresa: turism.borsec@gmail.com).

*Turn=T / Cal=C / Nebun =N / Damă=D Rege=R
Pionii nu se însemnează doar câmpul unde mută!!!

Albul la mutare. Mat în 2 mutări!

**COLECTAREA SELECTIVĂ A DEȘEURILOR
DIN POARTĂ**

Luni 16 iulie 2023

Luni 21 august 2023

CENTRUL NAȚIONAL DE INFORMARE
ȘI PROMOVARE TURISTICĂ

Borsec - Borszék str. Carpați, 86/A, Jud. Harghita

Telefon/Fax: +40 266 337 522, Mobil: +40 722 676 635

e-mail: turism.borsec@gmail.com, web: www.statiuneaborsec.ro

f - CNIPT BORSEC INFO

PRIMĂRIA ORAȘULUI BORSEC

ISSN 2601 - 1018

Redactori: Nicolae Ciupudean, Daniela Hangan, Vodă Costel, Rédei Botond, Fazakas Emese, Farkas Aladár,
Bordanciu Dănuț, Julianna Bordanciu, Szöcs Noémi

Tehnoredactare: sc artmobil - group srl

Tipografia: F&F INTERNATIONAL - Gheorgheni